

OBRAZLOŽENJE

uz prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopuni Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja

Predloženim izmjenama i dopunom Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja predlaže se povećanje iznosa mjesečnog prihoda sa 18% proračunske osnovice (598,68 kuna) na 25% proračunske osnovice (831,50 kuna) koji osigurane osobe mogu ostvariti te ukoliko ispunjavaju i ostale propisane uvjete, steći status osigurane osobe – člana obitelji osiguranika.

Naime, člankom 8. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja („Narodne novine“, broj 49/14., 51/14.- ispravak i 11/15., 17/15, 123/16. – ispravak, 129/17. i 9/21. – u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisuje se da status osigurane osobe - člana obitelji osiguranika iz članka 10. stavka 1. točaka 3. i 4. Zakona (roditelj, unuk, brat, sestra, djed i baka) osoba može steći pod uvjetom da je nesposobna za samostalan život i rad, da nema vlastitih sredstava za uzdržavanje te da ju osiguranik uzdržava, ako ispunjava uvjete propisane člancima 9. i 10. Pravilnika.

Člankom 10. Pravilnika se utvrđuje kada osoba nema dostatnih sredstava za uzdržavanje i to ako ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

1. ako uopće nema vlastitih prihoda

2. ako joj mjesečni prihod ne prelazi iznos od 18% proračunske osnovice utvrđene Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za tekuću godinu.

Proračunska osnovica od koje se utvrđuje iznos mjesečnih prihoda u visini od 18% nije se mijenjala od 2001. godine i iznosi 3.326,00 kuna.

Odlukom o osnovici za izračun iznosa zajamčene minimalne naknade („Narodne novine“, broj 23/22.) povećana je osnovica na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade u odnosu na Odluku o osnovici za izračun iznosa zajamčene minimalne naknade („Narodne novine“, broj 114/14.) s 800,00 kuna na 1.000,00 kuna.

Zakonom o nacionalnoj naknadi za starije osobe („Narodne novine“, broj 62/20.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021. godine, osigurava se, pod određenim uvjetima, novčano primanje za hrvatske državljane starije od 65 godina života koje od 1. siječnja 2022. godine iznosi 820,80 kuna mjesečno.

S obzirom da se osobe koje imaju izuzetno niske mjesečne prihode kao što su primjerice osobe koje ostvaruju pravo na zajamčenu minimalnu naknadu ili nacionalnu naknadu, a kojima prema važećem Pravilniku mjesečni prihodi prelaze iznos od 18% proračunske osnovice odnosno 598,68 kuna ne mogu osigurati kao članovi obitelji osiguranika već su obvezne, ako ne ispunjavaju uvjete za osiguranje po drugoj osnovi, obvezno se zdravstveno osigurati kao osobe koje osobno plaćaju doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje koji mjesečno iznosi 597,97 kuna predlaže se povećati postotak proračunske osnovice s 18% na 25% kako bi se zaštitile imovinski najugroženije skupine osoba. Primjerice od stupanja na snagu Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, osobe kojima je priznato pravo na nacionalnu naknadu izgubile su mogućnost osigurati se kao članovi obitelji osiguranika te su se obvezne osigurati na način da osobno uplaćuju doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje koji je neznatno niži od iznosa nacionalne naknade. Ista je situacija i s osobama koje ostvaruju pravo na zajamčenu minimalnu naknadu koje su zbog povećanja iste izgubile mogućnost obvezno se zdravstveno osigurati kao članovi obitelji osiguranika.

Vezano za odredbu članka 8. važećeg Pravilnika i utvrđivanje statusa članu obitelji osiguranika dodaje se novi stavak u članku 11. Pravilnika kojim se preciznije definira prestanak statusa osigurane osobe.

Pravilnikom o izmjenama i dopuni Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja predlaže se priznavanje prava na naknadu za troškove smještaja u iznosu od 6% (199,56 kuna) proračunske osnovice utvrđene Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za tekuću godinu iz članka 36. stavka 5. važećeg Pravilnika roditeljima iz stavka 2. istoga članka, a ne samo roditelju ili skrbniku djeteta mlađeg od 18 godina oboljelog od maligne ili druge bolesti koja neposredno ugrožava život.

Naime, člankom 36. Pravilnika kojim se uređuje pravo na smještaj uz dijete na bolničkom liječenju propisuju se uvjeti pod kojima jedan od roditelja ili skrbnik djeteta na bolničkom liječenju može ostvariti pravo na cjelodnevni smještaj na teret sredstava obveznoga zdravstvenog osiguranja.

Istim člankom stavkom 5. Pravilnika propisuje se da u slučaju da ugovorna bolnička zdravstvena ustanova nema smještajnih kapaciteta za osiguranje cjelodnevnog smještaja uz dijete, roditelj ili skrbnik djeteta mlađeg od 18 godina, oboljelog od maligne ili druge bolesti koja neposredno ugrožava život, koje se nalazi na bolničkom liječenju u ugovornoj bolničkoj zdravstvenoj ustanovi za liječenje djece oboljele od malignih ili drugih bolesti koje neposredno ugrožavaju život (klinički bolnički centar, klinička bolnica, klinika) po danu bolničkog liječenja ostvaruje pravo na naknadu za troškove smještaja u iznosu od 6% proračunske osnovice, utvrđene Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za tekuću godinu pod uvjetom da je mjesto prebivališta odnosno boravišta roditelja ili skrbnika djeteta udaljeno 30 i više kilometara od mjesta sjedišta ugovorne bolničke zdravstvene ustanove u kojoj se dijete liječi.

Djeci za vrijeme bolničkog liječenja potrebna je prisutnost roditelja, a priznavanjem ovoga prava omogućila bi se prisutnost roditelja ili skrbnika i unatoč nemogućnosti ugovorne bolničke zdravstvene ustanove da istima pruži cjelodnevni smještaj uz dijete radi ograničenih smještajnih kapaciteta.

Slijedom navedenog, predlaže se donijeti Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja.